

1. Creșterea PIB în Kazahstan în perioada ianuarie-noiembrie 2017 atinge cota de 3,9%

Creșterea economiei Kazahstanului în ianuarie-noiembrie 2017 a fost de 3,9%, Ministrul Economiei naționale a Kazahstanului a anunțat următoarele: "Creșterea în sectoarele de bază ale economiei kazahe a atins cota de 3,9%, în primele 11 luni a anului curent, pe fondul accelerării activităților de investiții și al stabilizării ratei de inflație. Rezumând rezultatele celor 11 luni, economia Kazahstanului a arătat o tendință de creștere stabilă, ceea ce prognozează o creștere de 4% pentru anul 2017.

Cea mai mare creștere în economia kazahă a înregistrat industria cu o creștere de +7,3%, transportul +4,8% și comunicațiile +3,2%. Inflația anuală până la sfârșitul lunii noiembrie a atins 7,3%.

Rata de creștere a investițiilor în capital fix a crescut de 2,8 ori față de anul precedent și a reprezentat 5,7%, conform datelor statistice.

2. ADB (Banca Asiatică de Dezvoltare) îmbunătățește previziunile privind creșterea PIB-ului kazah pentru perioada 2017-2018

Banca Asiatică de Dezvoltare (ADB) a făcut careva previziunile privind creșterea economică a Kazahstanului. Creșterea produsului intern brut (PIB) pentru anul 2017 de la 2,7 la 3,7% și pentru 2018 - de la 3 la 3,3%. Această prognoză, publicată de ADB, ia în considerare o creștere de două cifre în sectorul extractiv și industrial din Kazahstan. În acest sens, creșterea PIB-ului este estimată la 3,7% în 2017, care este semnificativ mai mare decât cel anterior de 2,7% în 2016. Analistii ADB presupun, că creșterea prețurilor petrolului în 2018 va contribui la creșterea PIB-ului Kazahstanului, având în vedere că este un exportator de hidrocarburi și va beneficia de creșterile recente a prețurilor la petrol.

În primele 9 luni ale anului 2017, cel mai mare motor al creșterii economice a fost industria cu creștere de 8,3%, din care industria extractivă a crescut cu 11,3% (și anume extracția cărbunelui, țiteiului și a metalelor). Producția a crescut cu 5,7%. Agricultură, serviciile și construcțiile au crescut moderat, au declarat analistii băncii.

De asemenea ADB a remarcat că perspectivele economice pentru Asia Centrală în 2017 s-au îmbunătățit. Astfel, ADB presupune că creșterea globală a PIB-ului țărilor din această regiune va atinge 3,9% în 2018 față de în prognoza anterioară în 2017 cu 3,3%.

Banca Asiatică de Dezvoltare a fost înființată în 1966. Misiunea băncii este de a reduce sărăcia în regiunea Asia-Pacific (APR), prin creșterea economică și durabilă, precum și integrarea regională. Sediul central al ADB este situat în capitala Manila - Filipine. Acționarii băncii sunt 67 țări, dintre care 48 sunt situate în regiunea Asia-Pacific.

3. Kazahstanul exportă peste 800 de mărfuri în 113 țări

Kazahstanul exportă peste 800 de produse fabricate pe plan local în 113 țări, clasându-se pe locul 52 în topul țărilor exportatoare, a declarat ministrul pentru investiții și dezvoltare Zhenis Kassymbek. Guvernul intenționează să diversifice exporturile și să majoreze exporturile de produse non-petroliere cu 50% până în 2025.

Totodată, demnitarul a menționat și faptul că Kazahstanul este lider mondial în furnizarea de uraniu, cupru, titan, aliaje din fier, fosfor galben, făină, semințe de bumbac ulei, grâu și semințe de in. În ultimii cinci ani, structura exporturilor a fost diversificată substanțial, o treime din produsele exportate sunt produse finite și nu sunt materii prime.

În primele 9 luni ale anului, exporturile de bunuri prelucrate au crescut cu 22% și s-au ridicat la 11,1 miliarde USD, remarcând creșteri la livrări de aliaje din fier, produse petroliere, cupru, laminat, propan, butan și zinc. Ponderea bunurilor prelucrate în totalul exporturilor se poziționează la o cotă de 32%, ceea ce este cu 7% mai mare decât în 2016.

Volumul comerțului a crescut cu 26%, ajungând la 55,4 miliarde USD. Exporturile au crescut cu 31%, ajungând la 34,5 miliarde USD din cauza creșterii prețurilor la produsele energetice și metalurgice.

De asemenea, pentru prima dată Kazahstanul exportă locomotive electrice și locomotive diesel produse pe plan local în Turkmenistan, Tadjikistan, Azerbaijan, Kârgâzstan și Ucraina.

4. Kazahstanul a reconstruit 1.300 km de drumuri și autostrăzi în ultimii doi ani

Kazahstanul a reconstruit 1300 km de drumuri și autostrăzi în 2015-2016 în cadrul programului național Nurly Zhol. Președintele kazah, Nursultan Nazarbayev a anunțat programul respectiv în adresarea sa anuală către națiune în anul 2014. Astfel, au fost atinse obiectivele propuse cu rezultate bune și a fost complet deschis traficul pe coridorul de tranzit Europa de Vest-China de Vest, autostrăzile Astana-Temirtau, Almaty-Kapshagai, Kapshagai-Balpyk, Beineu-Shetpe și Kokshetau-Petropavlovsk.

De asemenea, a fost finalizată și construcția celui mai lung pod din Asia Centrală de 12 kilometri, pod pentru traversarea râului Irtysh din Pavlodar. Programul Nurly Zhol, este un proiect economic de dezvoltare de mare anvergură, ce denotă o importanță zonei unde Kazahstanul se transformă, prin modernizarea infrastructurii de transport, într-un centru de transport și logistică al Eurasiei.

Totodată, autoritățile cazahe au menționat în presă de planurile Kazahstanului de a implementa și alte 12 proiecte, care implică construcții și reconstrucții de drumuri și autostrăzi cu o lungime totală de peste 3.000 de kilometri cu implicarea financiară a investitorilor străini, institute pentru a stimula în continuare potențialul țării de transport și creșterea economică a acestei regiuni.

Alte planuri prevăzute de program național includ, de asemenea, introducerea taxelor de trecere de-a lungul a 6.500 km de drumuri și autostrăzi renovate până în anul 2020, cu capacitatea estimată de a genera aproape 30 de miliarde tenghe (cca. 90,3 mln. USD) anual până în 2020.

5. Livrările de gaze naturale din Asia Centrală către China au crescut cu 13,4% în 2017

Livrările de gaze naturale către China prin gazoductul Central Asia-China au crescut cu 13,4% până la 38,7 miliarde m³ în 2017. Începând cu sfârșitul anului 2009, când a fost inițiate livrările de gaze în China, au fost pompați 203,2 miliarde m³ de gaz, potrivit agențiilor de știri. Ponderea gazelor livrate din Asia Centrală, în consumul total al Chinei, se poziționează la o cotă de 15%. Gazoductul Asia Centrală-China este primul gazoduct transfrontalier care trece prin 2 rute către China, Turkmenistan - Uzbekistan și prin Uzbekistan - Kazahstan, pe trei tronsoane deja funcționabile (A, B și C) cu o capacitate totală de 55 de miliarde m³/anual de gaz natural. Construcția noului tronson D în valoare de 6,7 miliarde USD a început în septembrie 2014, iar proiectul urmează să fie finalizat până la sfârșitul anului 2022. Lungimea totală a conductei de gaz va fi de 1.830 km.

6. Exporturile de petrol prin CPC (Caspian Pipeline Consortium) au crescut cu 24%, până la 55,1 milioane de tone în 2017

Exporturile de petrol prin terminalul maritim al Caspian Pipeline Consortium (CPC) au crescut cu 24%, până la 55,1 milioane de tone în 2017, conform datelor CPC. În decembrie CPC a livrat o cantitate record de 5,2 milioane de tone de petrol, cu 15% mai mult față de aceeași perioadă a anului precedent și cu 4% mai mult decât în luna precedentă. Creșterea semnificativă a indicatorilor economici CPC sa datorat proiectului de extindere a capacităților gazoductului Tengiz-Novorossiysk implementate de Consorțiul CPC.

În 2017 au fost puse în funcțiune șase noi stații de pompare: A-PS-4A și A-PS-5A în regiunea Astrahan, PS-8 pe teritoriul Krasnodar, PS-5 pe teritoriul Stavropol și A-PS-3A în Kazahstan, precum și PS-2 din Kalmykia, unde testele specializate au fost finalizate cu succes și au fost puse în funcțiune.

7. Kazahstanul va crește producția de petrol din zăcămintul Tengiz cu 45%

Producția de țiței la zăcămintul Tengiz va fi mărită cu 12 milioane de tone (260.000 de barili pe zi). Proiectul respectiv mixt kazah-american (Chevron), care are un cost estimat de peste 3 trilioane tenghe (cca. 9 miliarde USD), a fost lansat pe câmpul Tengiz. Acest proiect va permite creșterea

volumelor de extracție a materiilor prime pe câmpul Tengiz cu 12 milioane de tone pe an, de la 27 la 39 de milioane de tone/an. Noua structură va consta din platforme individuale cu o greutate de 53.000 de tone. Se așteaptă ca lucrările să fie finalizate până în 2022. De asemenea, conform declarației directorului general-adjunct al Chevron, Haymish Paulse, au fost încheiate peste 500 de contracte cu companii kazahе și vor fi implicate 1900 de companii în fabricarea platformelor și a altor echipamente. Nu numai în Atyrau, dar și în Aktau, Almaty, Aktobe și alte orașe ale țării.

Chevron Corporation a devenit prima companie străină care a semnat un acord de cooperare cu președintele kazah Nursultan Nazarbayev în 1993. De 25 de ani, producția câmpului petrolier Tengiz a crescut de la 4 până la 27 de milioane de tone pe an. Chevron este acționar important în proiectele pentru dezvoltarea celor mai mari câmpuri petroliere din Kazahstan - Tengiz și Kashagan. Deține acțiuni și în Consorțiul CPC gazoductul din regiunea caspică și deține un combinat pentru fabricarea țevilor de polietilenă din orașul Atyrau.

Astfel toate Conductele de transport pentru volumele de petrol prevăzute pentru câmpurile petroliere Tengiz și Kashagan au fost deja pregătite, precum și finalizarea extinderii conductei CPC, care face conexiune între zăcământul Tengiz și portul maritim din Novorossiysk. Acest lucru a fost realizat implicit și cu implicarea investițiilor companiilor americane. În prezent, peste 500 de companii americane operează în Kazahstan. Implementarea proiectului privind extinderea câmpului petrolier Tengiz a început în contextul contractului OPEC+ privind limitarea producției de petrol. La începutul anului 2017, Kazahstanul a fost acuzat de depășirea volumelor sale de producție, astfel zăcământul Tengiz este unul dintre cele mai mari câmpuri petroliere din Kazahstan. Rezervele sale de petrol sunt estimate la 3,2 miliarde de tone (25,5 miliarde de barili), astfel câmpul petrolier exploatat TengizChevroil a înregistrat nivel record al producției de petrol de 27,16 milioane de tone în 2015. Acționarii concernului TengizChevroil sunt KazMunaiGas, compania națională de petrol și gaze din Kazahstan (20%), Chevron Overseas (50%), ExxonMobil (25%) și LukArco (5%).

8.Toate cele trei rafinării din activele Kazahstanului vor fi privatizate

Rafinăriile Pavlodar, Atyrau și Shymkent vor fi privatizate în cadrul programelor IPO ale companiei naționale KazMunayGas (KMG), a declarat ministrul kazah al economiei naționale, Timur Suleimenov, într-o ședință recentă a guvernului.

Potrivit declarațiilor ministrului, următoarele companii vor fi vândute în cadrul programului de privatizare IPO: Urikhtau Operating LLP, Pavlodar Petrochemical LLP, KazMunaiGas N.V., PetroKazakhstan Oil Products LLP, ATYRAU LFP, KMG Automation LLP, Tengiz Service LLP. La începutul anului 2016, guvernul Kazahstanului a adoptat un program de privatizare pentru perioada 2016-2020. În cadrul programului, guvernul kazah va organiza licitații publice pentru KazMunaiGas, Compania Națională Nucleară Kazatomprom, SA Samruk-Energy și Compania Națională Minieră Tau-Ken Samruk, precum și alte companii importante din punct de vedere strategic.

9.Producția de petrol din Kazahstan va crește cu 1% în 2018

Potrivit Ministerului Energiei, Kazahstanul își va crește producția de petrol și gaze în 2018 cu 1%, până la 87 milioane de tone/an, comparativ cu 86,2 milioane de tone față anul precedent. În special, producția de petrol în câmpul Kashagan va crește cu 33% până la 11 milioane de tone în acest an.

10.Turkmenistanul ar trebui să acorde companiilor străine posibilitatea de a deveni membri în consorțiului TAPI

Proiectul gazoductului Turkmenistan-Afganistan-Pakistan-India (TAPI) reprezintă cu siguranță o dezvoltare foarte avantajoasă pentru integrarea infrastructurii în Asia de Sud și Centrală, deoarece ar consolida securitatea energetică atât a țărilor furnizoare (Turkmenistan), cât și a statelor de achiziție (India, Pakistan), a declarat pentru Azernews Luca Anceschi, expert al Universității britanice din Glasgow, cu accent pe Asia Centrală. Importanța conductei pentru regiune este legată de o potențială stabilizare a Afganistanului și a economiei sale, care ar putea beneficia în mare măsură de taxele de tranzit asociate dezvoltării proiectului TAPI. Cu toate acestea, în ciuda importanței sale regionale,

proiectul rămâne imposibil de realizat din cauza constrângerilor financiare mai mult decât a preocupărilor de securitate legate de sectoarele sale afgane, potrivit experților.

Experții consideră că, acest proiect TAPI, probabil se va implementa numai dacă Turkmenistanul va permite companiilor comerciale străine să devină membri în consorțiu care la rândul său să garanteze în schimb participațiuni pentru posibilitatea exploatarea câmpurilor de gaz de pe uscat.

Turkmenistanul a început să construiască secțiunea TAPI de teritoriul țării încă din decembrie 2015. Iar ceremonia de inaugurare a demarării construcțiilor fundației pentru secțiunea afgană a conductei TAPI este planificată să aibă loc în a doua jumătate a lunii februarie 2018.

Anterior, Banca Asiatică de Dezvoltare, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și guvernul japonez și-au exprimat interesul pentru finanțarea proiectului TAPI. Iar Banca Islamică pentru Dezvoltare a alocat deja un împrumut în valoare de 700 milioane dolari în favoarea Turkmenistanului pentru a-și construi secțiunea TAPI din responsabilitatea sa.

(red.: BPCE Astana/31.01.2018)